

Vlada Crne Gore

Nacionalni odbor za olakšice u vazdušnom saobraćaju

IZVJEŠTAJ

**o sprovođenju Nacionalnog programa za olakšice u vazdušnom saobraćaju za
2021. godinu**

Podgorica, mart 2022. godine

1. Osnov za formiranje i sastav Nacionalnog odbora za olakšice u vazdušnom saobraćaju

Pravni osnov za formiranje Nacionalnog odbora za olakšice u vazdušnom saobraćaju je propisan članom 58 Zakona o vazdušnom saobraćaju („Sl. list Crne Gore“ br. 30/12, 30/17 i 82/20), gdje je definisano da Vlada Crne Gore osniva Nacionalni odbor za olakšice u vazdušnom saobraćaju radi sprovođenja Nacionalnog programa za olakšice u vazdušnom saobraćaju i davanja preporuka za unaprjeđenje mjera, aktivnosti i tehnoloških postupaka kojima se olakšava obavljanje međunarodnog vazdušnog saobraćaja i protoka putnika, prtljaga, tereta i/ili pošte.

Pored nacionalnog zahtjeva, potreba osnivanja Nacionalnog odbora za olakšice u vazdušnom saobraćaju (u daljem tekstu: Odbor za olakšice), proizilazi iz međunarodnih standarda kojima je propisano uspostavljanje tijela koje se bavi pitanjem olakšica u međunarodnom vazdušnom saobraćaju i to:

- Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu (Čikago, 7. decembar 1944. godine), kojoj je Crna Gora pristupila 31. januara 2007. godine i 13. marta 2007. godine postala punopravni član Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva (ICAO);
- Međunarodnih dokumenata Evropske konferencije civilnog vazduhoplovstva (ECAC), čiji je Crna Gora punopravan član od 25. juna 2008. godine;
- Multilateralnog sporazuma između Evropske zajednice i njenih država članica i Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu o uspostavljanju zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja (European Common Aviation Area (ECAA) Agreement), koji je Skupština Crne Gore ratifikovala 9. oktobra 2007. godine, i isti je stupio na snagu 26. oktobra 2007. godine objavljivanjem Zakona o ratifikaciji ECAA Sporazuma („Sl. list RCG“, broj 62/07 i „Sl. list CG – Međunarodni ugovori“, broj 1/11)¹. Ovim Sporazumom Crna Gora se obavezala da implementira međunarodne standarde i, koliko je u mogućnosti, preporučene prakse iz oblasti međunarodnog civilnog vazduhoplovstva.

Po smjernicama međunarodnih zahtjeva, domaćim zakonodavstvom je definisan sastav Odbora za olakšice koji čine: predstavnik organa državne uprave nadležnog za poslove saobraćaja, organa državne uprave nadležnih za vanjske poslove, policijske poslove, turizam, finansije, Agencije za civilno vazduhoplovstvo i organa uprave nadležnog za poslove carine. Takođe, pored stalnih članova Odbora za olakšice, u njegovom radu, po potrebi, učestvuju predstavnici organa državne uprave nadležnih za poslove zdravlja i poljoprivrede, kao i operatora aerodroma i vazdušnog prevoznika.

---

¹ Predlog zakona o potvrđivanju izmjena Multilateralnog sporazuma između Evropske zajednice i njenih država članica, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Republike Srbije i Misije Privremene Uprave Ujedinjenih Nacija na Kosovu o uspostavljanju zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja (ECAA Sporazum) je u oktobru 2021. godine prošao proceduru Vlade Crne Gore i u narednom periodu očekuje se usvajanje od strane Skupštine Crne Gore.

2. Osnivanje Odbora za olakšice i njegove izmjene

Odbor za olakšice je prvi put osnovan 16. maja 2013. godine kada je Vlada Crne Gore na osnovu člana 58 Zakona o vazdušnom saobraćaju („Sl. list Crne Gore“, br. 30/12, 30/17 i 82/20), donijela Odluku o osnivanju Odbora za olakšice. Odluka Vlade Crne Gore, objavljena je u „Službenom listu Crne Gore“, broj 33/13, a stupila je na snagu 19. jula 2013. godine.

Odbor za olakšice u ovom sastavu je funkcionisao do 2015. godine kada je zbog određenih kadrovskih promjena u organima državne uprave koji su značajni za rad ovog odbora, te problema u radu sa kojim se odbor susretao u prethodnom periodu, donijeta odluka o osnivanju novog saziva Odbora za olakšice. Nova Odluka o osnivanju Nacionalnog odbora za olakšice u vazdušnom saobraćaju objavljena je u Službenom listu Crne Gore, broj 62/15, a stupila je na snagu 10.11.2015. godine.

Nakon ove odluke, Odbor za olakšice je u izabranom sastavu nastavio sa radom do sredine 2018. godine, kada je takođe zbog kadrovskih promjena u organima državne uprave koji su značajni za rad ovog odbora konstatovano da iste predstavljaju smetnju za dalji rad. S tim u vezi, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je pokrenulo proceduru izmjene sastava Odbora za olakšice kroz inoviranu Odluku o osnivanju Odbora za olakšice, koja je usvojena na sjednici Vlade Crne Gore od 27.09.2018. godine. Predmetna Odluka je objavljena u Službenom listu Crne Gore, broj 69/18, a stupila je na snagu 02.11.2018. godine.

Odluka o osnivanju Odbora za olakšice je naknadno izmijenjena u prvom kvartalu 2019. godine kada je zbog nemogućnosti prisustva predstavnika Uprave carina sjednicama Odbora za olakšice, Vlada Crne Gore donijela Odluku o izmjeni Odluke o osnivanju Odbora za olakšice („Sl. list Crne Gore“, br. 17/19), na osnovu koje je promijenjen član Odbora za olakšice odnosno predstavnik Uprave carina. Takođe, predmetna odluka je izmijenjena u 2020. godini zbog promjene člana Odbora iz Ministarstva nadležnog za vanjske poslove i ta izmjena je objavljena kroz Odluku o izmjeni Odluke o osnivanju Nacionalnog odbora za olakšice u vazdušnom saobraćaju („Sl. list Crne Gore“, br. 55/20).

Kako je krajem 2020. godine formiran novi saziv Vlade Crne Gore, što je kao posljedicu imalo određene kadrovske promjene u sastavu državnih organa, od kojih je jedan dio predstavnika tih organa po osnovu svoje funkcije bio član Odbora za olakšice, neophodno je bilo pristupiti izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Odbora odnosno donošenju nove odluke o osnivanju samog Odbora za olakšice. Ovaj proces je zaključen donošenjem Odluke o izmjeni Odluke o osnivanju Nacionalnog odbora za olakšice u vazdušnom saobraćaju („Sl. list Crne Gore“, br. 71/21).

3. Nadležnosti Odbora za olakšice

Nadležnosti Odbora za olakšice, propisane Zakonom o vazdušnom saobraćaju („Sl. List Crne Gore“ broj 30/12, 30/17 i 82/20), su:

- da predlaže Nacionalni program za olakšice u vazdušnom saobraćaju;

- dostavlja godišnji izvještaj o sprovođenju programa za olakšice Vladi, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu;
- sprovodi mjere i aktivnosti za olakšanje obavljanja međunarodnog vazdušnog saobraćaja i protoka putnika, prtljaga, tereta i/ili pošte;
- obavlja i druge poslove u skladu sa Nacionalnim programom za olakšice u vazdušnom saobraćaju.

Pored gore navedenih nadležnosti, predstavnici Odbora za olakšice, u okviru svojih nadležnosti, prate sprovođenje mjera za olakšanje protoka putnika, prtljaga, tereta i pošte definisanih Nacionalnim programom za olakšice u vazdušnom saobraćaju.

4. Rad Odbora za olakšice

Imajući u vidu da je trenutni saziv Odbora za olakšice formiran tek u junu mjesecu prošle godine, članove Odbora za olakšice je čekao značajan posao imajući u vidu da su obaveze koje je Odbor za olakšice trebao završiti u 2020. godini (predmetne obaveze su bile odložene zbog Covid-19 situacije i pomjerene za 2021. godinu), bile već na isteku rokova za realizaciju. S tim u vezi, članovi Odbora su odmah po održavanju konstitutivne sjednice u novom sastavu od 23. jula 2021. godine upoznati sa potrebnim aktivnostima za 2021. godinu i krajnjim rokovima za njihovu realizaciju.

I pored kratkog vremena za realizaciju, Odbor za olakšice je u okviru kapaciteta samog sastava predmetnog odbora uspio da pripremi Predlog Nacionalnog programa za olakšice u vazdušnom saobraćaju, koji je bio u programu rada državnih institucija predviđen za III kvartal 2021. godine.

Odluka donošenja potpuno nove verzije programa uslijedila je nakon interne analize koja je pokazala da je dosadašnja verzija Nacionalnog programa za olakšice (osnovni dokument donesen 2013. godine, izmjene i dopune 2019. godine), sadržala osnove koji su zastarili ili su se u međuvremenu promijenili, a sama struktura Programa za olakšice nije omogućavala adekvatnu implementaciju navedenih standarda, zbog nepostojanja jasnog definisanja obaveze svih nadležnih organa učesnika u procesu olakšica u vazdušnom saobraćaju. Shodno rezultatima interne analize koja je predstavljena članovima Odbora za olakšice, već u julu mjesecu 2021. godine pokrenuta je inicijativa za izradu nove verzije programa, što je rezultiralo izradom „draft“ verzije programa u oktobru mjesecu 2021. godine. Poslije neznatnih tehničkih izmjena, Predlog Nacionalnog programa za olakšice u vazdušnom saobraćaju je usvojen na sjednici Odbora za olakšice održanoj 14. oktobra 2021. godine, sa zaključkom da se dokument uputi Vladi i nadležnim tijelima Vlade u cilju njegovog donošenja. Predlog Nacionalnog programa za olakšice u vazdušnom saobraćaju je bio koncipiran u dva segmenta i to:

1. Opši dio (dio koji se odnosi na aktivnosti svih državnih organa uključenih ili povezanih sa radom Odbora za olakšice);
2. Dio koji sadrži preporuke - primjenjivo ukoliko je moguće i adekvatno.

Postupajući po zahtjevu Odbora za olakšice, Vlada Crne Gore je na sjednici od 26.11.2021. godine donijela zaključak kojim je formalno donošen Nacionalni program za olakšice u

vazdušnom saobraćaju, čime je kompletiran jedan značajan posao u prilično kratkom vremenu, a samim tim i ispunjen jedan od osnovnih ciljeva Odbora za olakšice u 2021. godini, čime su uporedo i realizovane obaveze postavljene u programu rada državnih organa po pitanju donošenja akata iz njihove nadležnosti.

U toku 2021. godine, predstavnici Odbora za olakšice iz Agencije za civilno vazduhoplovstvo su u cilju usavršavanja i sprovođenja adekvatne obuke iz oblasti olakšica u vazdušnom saobraćaju uzeli učešće na međunarodnom seminaru „ICAO Regional Facilitation (FAL) Implementation Seminar“ koji je održan, u on-line formatu, u periodu 20-23. aprila 2021. godine. Predmet ovog seminara je između ostalog bio i brifing o statusu važenja primjenjivih regulatornih zahtjeva u dijelu olakšica u vazdušnom saobraćaju na međunarodnom nivou i predlog za razvoj (izmjenu) budućih standarda i preporučene prakse. Na predmetnom seminaru, učesnici Odbora za olakšice su se upoznali sa sistemom implementacije Nacionalnog programa za olakšice u vazdušnom saobraćaju u ostalim državama i samim radom nadležnog tijela za olakšice u vazdušnom saobraćaju. Predmetni seminar je bio od izuzetne koristi, budući da su učesnici stekli realan utisak koliko je kompleksan sistem olakšica u pojedinim državama i koji su to osnovni procesi i aktivnosti koje nadležne vlasti trebaju uspostaviti, sa ciljem nesmetanog rada nadležnog tijela za olakšice u državi.

U dijelu praćenja primjene mjera sprovođenja Nacionalnog programa za olakšice u vazdušnom saobraćaju, a po pitanju pružanja adekvatne pomoći putnicima sa invaliditetom i smanjenom pokretljivosti na crnogorskim aerodromima stanje je nepromijenjeno. Operatori crnogorskih aerodroma su u dijelu otklanjanja konstatovanih neusaglašenosti izradili korektivni akcioni plan, čije sprovođenje je u toku i prati se od strane nadležnih vazduhoplovnih vlasti, a ujedno i od strane Odbora za olakšice.

5. Buduće aktivnosti

U narednom periodu, predstavnici Odbora za olakšice će u sklopu rada samog odbora razmatrati inicijative i postupke, koji će za cilj imati implementaciju međunarodnih regulatornih zahtjeva i preporučene prakse kroz zakone i podzakonske akte iz nadležnosti svih organa koji učestvuju u sistemu sprovođenja olakšica u vazdušnom saobraćaju.

Takođe, predstavnici Odbora za olakšice će u cilju obučavanja pohađati adekvatne trening programe i prisustvovati radnim sastancima sa ciljem sticanja odgovarajućih kvalifikacija za uspješno obavljanje uobičajenih aktivnosti na polju olakšica u vazdušnom saobraćaju.

Dodatno, u sklopu redovnih aktivnosti, predstavnici Odbora za olakšice će u domenu svojih mogućnosti sprovoditi aktivnosti u cilju praćenju sprovođenja mjera za olakšanje obavljanja međunarodnog vazdušnog saobraćaja i protoka putnika, prtljaga, tereta i/ili pošte.

PREDSJEDNIK
Milan Avramović